

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 108.285 van 20 juni 2002
in de zaak A. 53.939/VII-25.918.**

In zake : 1. de c.v. C.D.H.-LAREM
 2. de b.v.b.a. CENTRUM VOOR RADIO-IMMUNOLOGIE,
 die woonplaats kiezen bij
 advocaat L. DE SCHRIJVER,
 kantoor houdende te DRONGEN,
 Baarledorpstraat 93

tegen :

de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de Minister van
Sociale Zaken,
die woonplaats kiest bij
advocaat bij het Hof van Cassatie Ph. GÉRARD,
kantoor houdende te BRUSSEL,
Louizalaan 523/28.

D E R A A D V A N S T A T E, VIIe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat de c.v. CDH-LAREM en de b.v.b.a. CENTRUM VOOR RADIO-IMMUNOLOGIE op 8 oktober 1993 hebben ingediend om de vernietiging te vorderen van het koninklijk besluit van 24 juni 1993 tot vaststelling van de waarde Z voor het derde trimester van 1992, in uitvoering van artikel 34undecies bis, § 14, van de wet van 9 augustus 1963 tot instelling en organisatie van een regeling voor verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 10 augustus 1993;

Gezien het administratief dossier;

Gezien de toelichtende memorie;

Gezien het verslag opgemaakt door Auditeur J. STEVENS;

Gelet op de beschikking van 21 november 1995 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de laatste memorie van de verzoekende partijen;

Gelet op de beschikking van 4 april 2002 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 2 mei 2002;

Gehoord het verslag van Staatsraad R. STEVENS;

Gehoord de opmerkingen van advocaten L. DE SCHRIJVER en L. NUYTINCK die verschijnen voor de verzoekende partijen en van advocaat J. BERT die, loco advocaat bij het Hof van Cassatie Ph. GÉRARD verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Eerste Auditeur J. STEVENS;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Overwegende dat het bestreden besluit, ter uitvoering van artikel 34 undecies bis, § 4, van de wet van 9 augustus 1963 tot instelling en organisatie van een regeling voor verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering (hierna : de ZIV-wet), ingevoegd bij artikel 21 van de wet van 26 juni 1992 houdende sociale en diverse bepalingen, de aldaar bedoelde waarde van Z vaststelt voor het derde trimester van 1992; dat de betrokken regeling kadert in de artikelen 20 tot 22 van de voormelde wet van 26 juni 1992, die een systeem van terugvordering van de bedragen die aan de laboratoria voor klinische biologie zijn toegekend voor prestaties die zij hebben verricht wanneer het budget voor die uitgaven is overschreden, organiseert;

2. Overwegende dat de verzoekende partijen hun enig middel als volgt formuleren en toelichten :

“Het enig middel

Het beroep tot vernietiging is gesteund op de schending van de artikelen 6 en 6 bis van de Grondwet door de artikelen 20, 21 en 22 van de wet van 26 juni 1992 houdende sociale en diverse bepalingen (B.S. 30 juni 1992), en derhalve door het bestreden koninklijk besluit dat werd genomen in uitvoering van het op ongrondwettige wijze bij het voornoemde artikel 21 van de wet van 26 juni 1992 ingevoerde artikel 34 undecies bis ZIV-wet, de schending van de artikelen 25, 67 en 78 van de Grondwet, alsook machtsoverschrijding.

Het bestreden besluit ontleent zijn juridische grondslag uitsluitend aan de artikelen 20, 21 en 22 van de wet van 26.6.1992, waarbij de wetgever is overgegaan tot de retroactieve bekrachtiging van de bepalingen van het K.B.

van 5.3.1992, waardoor resp. de K.B. van 22.3.1989 en 26.2.1991 werden opgeheven, en waardoor de wetgever de artikelen 6 en 6bis van de grondwet geschonden heeft.

Uit de Parlementaire Voorbereiding en de Memorie van Toelichting van de wet van 26 juni 1992 blijkt immers dat als doel van de wet van 26.6.1992 geldt : het onaanvechtbaar maken van de reglementeringen zoals opgenomen in het bestreden K.B. van 5.3.1992 en aan deze reglementering een rechtsgrond te verschaffen, om aldus te vermijden dat de Raad van State en de Hoven en Rechtbanken een (grondwettigheids)controle zouden kunnen uitoefenen op het aldus retroactief bekrachtigde terugvorderingssysteem.

De eerste en/of tweede verzoekster hebben bij de Raad van State annulatieberoep ingesteld tegen o.m. de volgende uitvoeringsbesluiten, welke ingevolge de retroactieve invoeging van het terugvorderingssysteem van artikel 34undecies bis in de ZIV-wet hun juridische relevantie hebben verloren. :

- de beide K.B. van 22.3.1989 (G/A 40.754/VII-8929)
- het K.B. van 26.2.1991 (G/A 44.348/VII-10.105)
- het K.B. van 5.3.1992 (G/A 4.096/X-645) (sic)
- het M.B. van 1.12.1989 (G/A 42.024/X-279), beslecht vernietigd bij arrest van de Raad van State nr. 42.681 van 26 april 1993
- het M.B. van 8.12.1989 (G/A 42.023/X-278)
- het M.B. van 30.10.1991 (G/A 45.891/X-336)
- het M.B. van 2.12.1991 (G/A 46.308/X-442)
- het M.B. van 24.1.1992 (G/A 46.595/X-586)

Al deze annulatieberoepen zijn gesteund op de schending door de bestreden besluiten - die thans een formeel karakter verkregen hebben door de wetgevende bekrachtiging in de artikelen 20-22 van de wet van 26.6.1992 - van de artikelen 6 en 6bis van de Grondwet.

De verzoeksters hernemen in de huidige procedure de argumentatie die zij betreffende de schending van de artikelen 6 en 6bis van de Grondwet ontwikkelden in de genoemde annulatieprocedures voor de Raad van State.

Bovendien hebben de beide verzoeksters een vordering ingesteld bij het Arbitragehof tot nietigverklaring van de artikelen 20-22 van de wet van 26.6.1992.

De verzoekende partijen vragen derhalve dat thans de Raad van State het bestreden besluit vernietigt aangezien de artikelen 20, 21 en 22 van de wet van 26.6.1992 - waaraan het bestreden besluit zijn juridische grondslag ontleent - de artikelen 6 en 6bis van de Grondwet, de principes van de Rechtsstaat en van de scheiding der machten, het artikel 7 van het Decreet d'Allarde van 2-7 maart 1791, evenals de artikelen 6.1, 13 en 14 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens van 4 november 1950 en art. 1 van het Protocol nr. 1 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens van 20 maart 1952, alsook van artikel 14 van het Internationaal Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke rechten van 19 december 1966, schenden doordat :

1. het doel van de bepalingen betreffende de ambulante klinische biologie in Titel I, Hoofdstuk IV, Afdeling 2, van de Wet van 26 juni 1992 (artikelen 20, 21 en 22) in de Toelichting (315 - 1 (B.Z. 1991-1992)) wordt omschreven als het verhinderen de onwettigheid en nietigheid van de reglementering, zoals voordien opgenomen in het K.B. van 22 maart 1989 en in het K.B. van 5 maart 1992 en hun wijzigings- en uitvoeringsbesluiten, te laten vaststellen door de Raad van State enerzijds, en de Arbeidsgerechten in toepassing van artikel 107 van de Grondwet, anderzijds;
2. en doordat de artikelen 20, 21 en 22 van de wet van 26 juni 1992 houdende sociale en diverse bepalingen, waar zij met terugwerkende kracht overgaan tot de wetgevende bekrachtiging van een reglementering waarvan de onwettigheid is vastgesteld, minstens dreigt te worden

vastgesteld door de rechterlijke macht, ten nadele van verzoekers, een inmenging teweegbrengen in de werking van het gerechtelijk apparaat, door hen welbewust en met terugwerkende kracht het voordeel te ontnemen van gerechtelijke beslissingen die reeds tot stand kwamen of nog tot stand zullen komen, alsook door hen met terugwerkende kracht het recht te ontnemen om voor de hoven en de rechtbanken van de rechterlijke macht en voor de Raad van State de rechtsgeldigheid te betwisten van de maatregelen, zoals opgenomen in de Koninklijke Besluiten van 22 maart 1989, 26 februari 1991 en 5 maart 1992, en van de besluiten die in uitvoering daarvan werden genomen, en hen aldus met terugwerkende kracht het recht ontnemen tot daadwerkelijke toegang tot een rechtsmacht die hen zou toelaten in het bijzonder de globale grondwettigheid te betwisten van deze maatregelen;

3. en doordat het bij de bestreden artikelen 20, 21 en 22 van de wet van 26 juni 1992 georganiseerde en in de tijd met terugwerkende kracht van toepassing gemaakte terugvorderingssysteem (hierna genoemd 'het Terugvorderingssysteem') de laboratoria voor klinische biologie, hun bestuurders of zaakvoerders, en hun aandeelhouders verhindert om een bedrijfseconomisch en financieel verantwoord beleid binnen het laboratorium te voeren en de werkgelegenheid in de onderneming te garanderen :
4. en doordat het door de bestreden artikelen 20, 21 en 22 van de Wet van 26 juni 1992 ingevoerde artikel 34 undecies bis ZIV-wet en het daarin vervatte Terugvorderingssysteem een ongrondwettelijke ongelijkheid creëert tussen de verschillende categorieën van laboratoria, onderverdeeld in functie van de uitgavenschijven voor klinische biologie zoals omschreven in alinea 3 van artikel 34undecies bis ZIV-wet, aangezien de tariefverlaging die daadwerkelijk optreedt ingevolge de toepassing van art. 34undecies bis ZIV-wet - waardoor immers de laboratoria gehouden zijn om bij wijze van *ristorno* een gedeelte van de volgens de wettelijk vastgestelde tarieven ontvangen honorering van prestaties voor klinische biologie terug te betalen aan het RIZIV - zich niet in gelijke mate voordoet ten aanzien van elke van de genoemde categorieën, gelet op de progressiviteit van de terugvorderingen op basis van de omzetgrootte van de *ristorno*verschuldigde laboratoria.
5. en doordat - zelfs indien men in ondergeschikte orde aanneemt (*quod non*) - dat als doel van de wettelijke norm zou gelden : het beperken van de uitgaven van de ziekteverzekering inzake klinische biologie, het terugvorderingssysteem zoals georganiseerd door de bestreden bepalingen systeem een ongrondwettelijke ongelijkheid creëert tussen de laboratoria voor klinische biologie die niet deelgenomen hebben aan de budgetoverschrijding (vb. door bewuste omzetsdaling) enerzijds, en de laboratoria die wel hebben deelgenomen aan de budgetoverschrijding (vb. door manifeste omzetsijging) anderzijds, aangezien deze beide categorieën krachtens het bestreden terugvorderingssysteem op dezelfde wijze en in dezelfde mate *ristorno*'s verschuldigd zijn zonder dat daarbij rekening wordt gehouden met het individueel aandeel van de afzonderlijke laboratoria in de budgetoverschrijding.
6. en doordat de artikelen 20, 21 en 22 van de Wet van 26 juni 1992 houdende sociale en diverse bepalingen, waar zij een systeem organiseren waarbij de terug te vorderen bedragen vastgesteld worden op basis van progressieve schijven in functie van het omzetcijfer van de laboratoria, zonder dat daarbij rekening wordt gehouden met een criterium van specialisatie van deze laboratoria, deze artikelen ten nadele van de verzoeksters een ongeoorloofde discriminatie doen

ontstaan op het vlak van de lasten die aan de verschillende categorieën van de betrokken laboratoria worden opgelegd;

7. en doordat de toepassing van het Terugvorderingssysteem, vervat in de bestreden artikelen 20, 21 en 22 van de Wet van 26 juni 1992, ten aanzien van de laboratoria voor klinische biologie die verstrekkingen verlenen aan niet in een ziekenhuis opgenomen rechthebbenden leidt tot een buitensporige beperking van het recht van vereniging in hoofde van de aandeelhouders van deze vennootschappen, aangezien een vennootschap die niet volgens de normale economische maatstaven en de door de wet opgelegde normen - o.m. de wet van 17 juli 1975 op de jaarrekeningen van de ondernemingen en het in uitvoering daarvan genomen K.B. van 8 oktober 1976 met betrekking tot de jaarrekening van de ondernemingen - kan worden bestuurd, in de onmogelijkheid verkeert om haar maatschappelijk doel te vervullen, en derhalve de aandeelhouders van de vennootschap van de verzoeksters verhindert - of het minstens voor hen weinig zinvol maakt - om zich te verenigen in een vennootschap die als maatschappelijk doel heeft, het verlenen van verstrekkingen voor klinische biologie ten behoeve van niet in een ziekenhuis opgenomen rechthebbenden;
8. en doordat de artikelen 20, 21 en 22 van de wet van 26 juni 1992, houdende sociale en diverse bepalingen, in het nadeel van de verzoeksters een vermindering veroorzaken van een gedeelte van de honoraria die nochtans wettelijk en regelmatig werden betaald op basis van een opgelegd tarief als tegenprestatie voor een geleverde dienst die rechtmatig werd verstrekt.
9. en doordat de artikelen 20, 21 en 22 van de Wet van 26 juni 1992 houdende sociale en diverse bepalingen, waar zij een systeem organiseren waardoor de terug te vorderen bedragen worden vastgesteld op basis van progressieve schijven in functie van de uitgaven voor klinische biologie, die enkel verwezenlijkt worden ingevolge prestaties verleend aan niet in een ziekenhuis opgenomen rechthebbenden, zonder dat daarbij het aandeel in aanmerking wordt genomen van de prestaties die door hetzelfde ristornoplichtig laboratorium voor klinische biologie worden verleend ten behoeve van gehospitaliseerde rechthebbenden, ten nadele van de verzoeksters een ongeoorloofde discriminatie doen ontstaan in de lasten die aan de laboratoria die enkel prestaties verlenen aan ambulante rechthebbenden, worden opgelegd;

Gelet op de feitelijke kontekst waarin de artikelen 20-22 van de wet van 26.6.1992 in vervanging van het K.B. van 5.3.1992 tot stand zijn gekomen, en gelet op de expliciete bedoeling van de wetgever om door middel van de wet van 26.6.1992 het terugvorderingssysteem zoals opgenomen in het K.B. van 5.3.1992 onaanvechtbaar te maken en een rechtsgrond te bieden, is het noodzakelijk dat de Raad van State een prejudiciële vraag stelt aan het Arbitragehof nopens de grondwettigheid van de wet van 26.6.1992";

Overwegende dat de verzoekende partijen in hun laatste memorie, nadat de auditeur-verslaggever besloot tot de ongegrondheid van het enig middel op grond van inmiddels tussengekomen arresten van het Arbitragehof, nog het volgende doen gelden :

“Het gezag van gewijsde van arresten van het Arbitragehof beperkt zich tot het beschikkend gedeelte en de beslechte rechtspunten, m.a.w. aan de motieven die onverbrekkelijk verbonden zijn met het beschikkend gedeelte;

Motieven van het Arbitragehof op rechtsregels die niet binnen de toetsingsbevoegdheid van het Hof vallen (i.c. bepalingen van internationaal verdragsrecht) genieten niet van het gezag van gewijsde en zijn bijgevolg niet bindend voor de rechtscolleges.

In de arresten van 7.12.1993 en 20.1.1994 heeft het Arbitragehof de artikelen 20-22 van de wet van 26.6.1992 niet getoetst aan de bepalingen van internationaal verdragsrecht, welke door de verzoekende partijen ‘juncto’ de artikelen 6 en 6bis van de Grondwet werden ingeroepen.

Het gezag van gewijsde van de arresten van het Arbitragehof van 7.12.1993 en 20.1.1994 strekt zich derhalve niet uit tot de bepalingen van internationaal verdragsrecht, en laat de exclusieve toetsingsbevoegdheid van -in casu- de Raad van State in dit verband onverkort.”;

dat de verzoekende partijen verder de schending benadrukken van de artikelen 6.1, 13 en 14 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens van 4 november 1950 en van artikel 1 van het Protocol nr. 1 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens van 20 maart 1952;

Overwegende dat de verzoekende partijen ter terechtzetting verklaren hun verzoek tot het stellen van een prejudiciële vraag aan het Arbitragehof te handhaven;

3.1. Overwegende dat de Raad van State onbevoegd is zelf de grondwettigheid van de desbetreffende wettelijke regeling te toetsen;

3.2.1. Overwegende dat met de arresten nrs. 84/93, van 7 december 1993, en 5/94, van 20 januari 1994, het Arbitragehof de tegen de artikelen 20 tot 22 van de wet van 26 juni 1992 houdende sociale en diverse bepalingen ingestelde beroepen, heeft verworpen;

3.2.2. Overwegende dat het enig middel van de verzoekende partijen blijkens de duidelijke tekst ervan is gesteund op “de schending van de artikelen 6 en 6bis van de Grondwet” en van “de artikelen 25, 67 en 78 van de Grondwet” door de meervermelde artikelen 20 tot 22 van de wet van 26 juni 1992; dat zij bij de uitwerking van het middel weliswaar ook verwijzen naar het “Decreet d'Allarde”, het E.V.R.M. en het BUPO, doch dat dit blijkbaar alleen gebeurt met het oog op het argumenteren van de schending van de Grondwet, hetgeen ook blijkt uit het feit dat zij die rechtsnormen invoeren in de gesuggereerde prejudiciële vraag aan het

Arbitragehof; dat die rechtsnormen ook aan bod komen in de door het Arbitragehof verworpen annulatieberoepen;

3.2.3. Overwegende dat bijgevolg niet wordt ingegaan op het verzoek van de verzoekende partijen tot het formuleren van een prejudiciële vraag aan het Arbitragehof;

3.3. Overwegende dat moet worden besloten dat uit de bovenvermelde arresten van het Arbitragehof voortvloeit dat het enig middel niet kan worden aangenomen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Het beroep wordt verworpen.

Artikel 2.

De kosten van het beroep, bepaald op 198,32 euro, komen ten laste van de verzoekende partijen, elk voor de helft.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op twintig juni tweeduizend en twee, door de VIIe kamer, die was samengesteld uit :

Mevr.	M.-R. BRACKE,	kamervoorzitter,
de HH.	R. STEVENS,	staatsraad,
	E. BREWAEYS,	staatsraad,
Mevr.	A. WIJNANTS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

A. WIJNANTS.

M.-R. BRACKE.